

A feladatokat írta:
 Birikiné Nyéki Andrea, Tarnaörs
 Kozma Attila, Eger
 Leskuné Bikki Dóra, Debrecen

Csapat tagjai:
 .....

Lektorálta:
 Dr. Fülep Teofil PhD, Miskolc

Iskola:
 .....
Beküldési határidő: 2022. december 16.

Curie Környezetismereti Emlékverseny 5-6. évfolyam I. forduló 2022/2023.

Feladat	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	Összesen	%	Javította
Elérhető	10	5	3	2	10	7	3	4	4	27	75 pont		
Elért													

1. feladat — Keresztrejtvény

10 pont

Csökkentsd az ökológiai lábnyomod, és védj a Földet!

1.													
2.													
3.													
4.													
5.													
6.													
7.													
8.													
9.													

Megfejtés: .....

1. Szelektíven gyűjthető.
2. A hulladék újrahasznosításának ez a gyűjtési mód a feltétele.
3. Megújuló energia.
4. Természetes légtisztítók.
5. A kerti hulladék hasznosításának módja.
6. Környezetbarát tisztítószer.
7. A mosó- és mosogatószeresek közül ezt válaszd!
8. Egészséges közlekedési mód.
9. Vásárláskor részesítsd előnyben a .....!

2. feladat — Ökocímke- párosító

5 pont

Párosítsd az ökocímkéket a jelentésükkel!

- a. A gyártó csatlakozott egy hulladékgazdálkodást koordináló szervezethez, amely garantálja, hogy a termék során felhalmozódó hulladék kezelése, szelektív visszagyűjtése és hasznosítása megfelel a jogszabályban előírtaknak.
- b. 1986-ban alapított nonprofit szervezet védjegye, amely a trópusi erdők megőrzésére fókuszál, olyan vállalkozások támogatásával, amelyek megfelelő alternatívát nyújtanak az esőerdőket károsító turizmus, legeltetés, erdőégetés és mezőgazdasági gyakorlatok ellen.
- c. A vásárolt termék alapanyaga olyan erdőből származik, ahol kiemelt figyelmet fordítottak annak élővilágára és talajára.
- d. Az újrahasznosítás szimbóluma.
- e. A szeméttelés ellen hívja fel figyelmet.

1.

.....

2.

.....

3.

.....

4.

.....

5.

.....

3. feladat — Miből készült?

3 pont

- a. műanyag flakon, CD
- b. fakorong, műanyag pohár
- c. konzervdoboz

Miből készült a fali törölközőtartó?

- a. műanyag flakon
- b. konzervdoboz
- c. papírguriga

Miből készültek a kosarak?

- a. vesszőből
- b. műanyag flakonból
- c. újságpapírból

4. feladat — Lóugrás az ökológia lábnyom csökkentése érdekében
Indulj a kiemelt betűtől, haladj lóugrásban!

2 pont

a. A megfejtés két szó.

L	Ő	F	L	H
Z	E	L	V	K
O	O	S	K	Á
Z	M	S	J	I
C	E	Z	M	J

Megfejtés: .....

b. A megfejtés két szó.

V	D	V	O	S
K	T	Á	T	É
H	J	Z	Á	S
A	N	O	Y	U
L	M	D	A	R

Megfejtés: .....

5. feladat — Nemzeti parkok

10 pont

A Hortobágyi Nemzeti Parkhoz (**H**) vagy a Bükk Nemzeti Parkhoz (**B**) kapcsolódnak a következő fogalmak?

A megfelelő betűjelet írd a fogalmak elé!

- ..... 1. ramsari terület
- ..... 2. „kövek”
- ..... 3. töbör
- ..... 4. Fecskeház
- ..... 5. gémeskút
- ..... 6. mészégetés
- ..... 7. bioszféra-rezervátum
- ..... 8. Európai Diploma
- ..... 9. sírhalmok
- ..... 10. kaptárkövek

6. feladat — Nemzeti parkok értékei

7 pont

A leírt jellemzők alapján nevezd meg a nemzeti parkok egy-egy értékét!

A. Nagytestű ragadozó madár. Európában és Ázsiában honos, ősidőktől fogva fontos szerepet játszik a magyarok hitvilágában.

.....

B. A puszta legnagyobb madara.

.....

C. Kubinyi Ferenc 1836-ban fedezte fel Ipolytarnócon.

.....

D. Hazánk leghosszabb kőhídja.

.....

E. Júliusban virágzik, a hortobágyi puszta egyik legismertebb gyógynövénye.

.....

F. A várat és az Ófalut 1987-ben vették fel az UNESCO világörökség listájára.

.....

G. Sziklaalakzatok, kúp alakú kőtornyok, amelyek oldalaiba fülkéket és egyéb mélyedéseket faragtak.

.....

7. feladat — Rejtvény

3 pont

Fejtsd meg a betű- és képrejtvényeket! A két nemzeti park védett élőlényeit kapod megfejtésül.

a.

PE

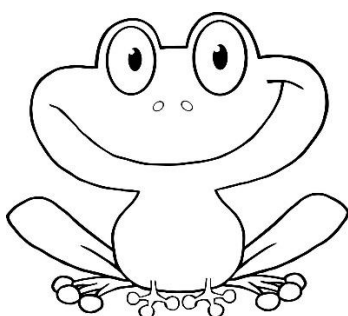
.....

b.

+S V/A

.....

c.

+

shutterstock.com · 1935615583

.....

Irodalom: Wikipédia, a nemzeti parkok honlapja, Pinterest,
<https://peterszebenyi.com/okologiai-labnyom-fogalma/>
<http://fna.hu/mittehetsz>
<https://www.hortobagyinfo.hu/hortobagy-halasto/>
<http://fna.hu/hir/nyersanyagoktulsok19>
<https://hu.pinterest.com/kreatvhobbikcsoport/%C3%BAjrahasznos%C3%ADt%C3%A1si-%C3%B6tletek/>
<https://alternativenergia.hu/>
http://korkorosgazdasag.hu/home_slider/okocimke-kisokos/

SolServices Kft. a Curie Környezetvédelmi Emlékverseny támogatója

Bükk Nemzeti Park

8. feladat — TALÁLJ RÁ A VÁLASZOKRA!

4 pont

A Bükk hegység sajátos arculatát meghatározó jelenségcsoport a karszt. A karsztosodás jól oldódó, szilárd szerkezetű kőzetekhez - leginkább mészkőhöz - kötődik, és feltétlen szükséges hozzá a víz jelenléte. A mészkővidékre hulló csapadékvíz átszivárog a mészkőfelszín borító talajtakarón, amely a benne lévő élőlények anyagcsere-tevékenységei (pl. légzés) miatt igen gazdag szén-dioxidban. A csapadékvíz és a szén-dioxid molekulák reakcióba lépnek egymással és szénsav keletkezik. A mészkő repedéseibe beszivárgó szénsavas víz oldó hatására és a víz által szállított kőzettörmelék koptató munkájának köszönhetően alakulnak ki a felszínelatti karsztformák, a barlangok.

A barlangok egy része cseppkőképződményekben gazdag. A cseppkőképződés folyamata a barlang kialakulását követően indul meg. A barlang járatába érve a vízből kalcium-karbonát (kalcit) válik ki. A barlang tetején keletkeznek a függő cseppkővek (sztalaktitok), a járattalpon, a vízcsepp lecsapódási helyén pedig az álló cseppkővek (sztalagmitok). Az egymással szemben gyarapodó függő és álló cseppkővek összenövéséből cseppkőoszlopok (sztalagnátok) jönnek létre. A ferde lefutású barlangmennyezetekre, falakra a szivárgó vizekből kiváló mészkőből, cseppkőkérgék, cseppkőzászlók, cseppkőfüggönyök képződnek.

A következő kisfilm Heves megye egyetlen cseppkőbarlangjában készült:

<https://www.youtube.com/watch?v=t1UrShdlwio>

Ω Melyik barlangban forgatták a kisfilmet?

.....

Ω Hol található a barlang?

.....

Ω Milyen cseppkőformákkal találkozhatunk itt?

.....
.....

Ω Hogyan alakultak ki a barlang kagyló alakú bemélyedései?

.....
.....

9. feladat — JÁRJ UTÁNA!

4 pont

a) Mit takar az „ördögszántás” kifejezés? Milyen monda fűződik hozzá?

.....
.....
.....
.....

b) Mit látsz a képen?

.....

c) A cseppkövek fejlődése igen lassú, emberi léptékkal nehezen mérhető. Milyen ütemben történik növekedésük?

.....

d) Ki volt Sámuel, vagy közismert nevén Samu?

.....

.....

.....

.....

Hortobágyi Nemzeti Park

10. feladat — TOTÓ

27 pont

Néhány dolog a természetvédelemről és a Hortobágyról

- Mikor alapították meg a Hortobágyi Nemzeti Parkot?
a, 1969   b, 1973   c, 1981
- Melyik pókfaj a legnagyobb méretű az alábbiak közül?
a, szongáriai cselőpók   b, koronás keresztespók   c, sárga dajkapók
- Melyik növény virága kékes-lilás színű?
a, pusztai cickafark   b, sóvirág   c, macskahere
- Melyik élőlény tud „szitálni”?
a, mezei pocok   b, imádkozó sáska   c, kék vércse
- Milyen építőanyagból készült a jelenleg is álló Kilenclükú híd?
a, fából   b, fémből   c, téglából
- Hány nemzeti park található jelenleg Magyarországon?
a, 10   b, 11   c, 12
- Melyik állat szerepel a Hortobágyi Nemzeti Park logójában?
a, túzok   b, szürkemarha   c, daru

8. Melyik növény a puszta fő fűalkotója?
a, veresnadrág csenkesz   b, kék perje   c, kecskebúza
9. A pásztortársadalom hierarchiája szempontjából melyik a helyes sorrend?
a, csikós, gulyás, juhász, kondás
b, kondás, csikós, gulyás, juhász
c, csikós, juhász, gulyás, kondás
10. Már a honfoglaló őseink is a nyereg alá gyakran nyers húst tettek. Miért?
a, lovak hátának gyógyítása miatt
b, így tárolták
c, így tartósították
11. Hortobágy, a „Világörökség része”. Milyen kategóriában kapta meg ezt a megtisztelő címet 1999-ben a nemzeti park?
a, kulturális/kultúrtáj   b, természeti   c, vegyes
12. Melyik területet nyilvánították nemzeti parkká elsőnek a világon?
a, Yellowstone   b, Serengeti   c, Galapagos
13. Melyik orchidea fajunk él a Hortobágyon?
a, boldogasszony papucsá   b, poszméhbangó   c, agárkosbor
14. Melyik madárfajra igaz a következő állítás: fokozottan védett kékes, kékeszöld színű madarunk. Hazánkban más állatok által készített faodvakban költ, vonuló madár.
a, hamvas rétihéja   b, szalakóta   c, kék vércse
15. Hol tartották a pásztorok a napi élelmet?
a, csizmaszárban   b, szűr összevarrt ujjában   c, kalapban
16. A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területe melyik három megyére terjed ki alapvetően?
a, Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar
b, Szabolcs-Szatmár-Bereg, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok
c, Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Bács-Kiskun
17. Melyik növénynek van fehér virága az alábbiak közül
a, kolokán   b, rence   c, vízitök
18. Melyik madarunk népies neve a „vakvarjú”
a, szajkó   b, bölömbika   c, bakcsó
19. Mi a “kanecetes”?
a, savanyúság   b, főtt étel   c, ital
20. Az országos jelentőségű védett természeti területek csoportosítása: nemzeti park, tájvédelmi körzet (TK), természetvédelmi terület (TT), természeti emlék, ex lege területek. A Hortobágyi Nemzeti Park működési területén hány tájvédelmi körzet található?
a, 4   b, 5   c, 6

